

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในบทนี้ผู้ศึกษาจะกล่าวถึงระเบียบวิธีการศึกษา ซึ่งจะประกอบไปด้วย ขอบเขตของเนื้อหา ขอบเขตของประชากรกลุ่มตัวอย่าง แผนการดำเนินงาน การเก็บรวบรวมข้อมูล และระยะเวลา และแผนการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงรูปแบบการดำรงชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเรื่องที่ศึกษาคอบคลุมถึงเรื่องกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนเรียนปีการศึกษา 2551 ซึ่งเป็นนักศึกษาที่ศึกษาในภาคปกติเท่านั้น โดยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 269 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 253 คน (คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 30 กรกฎาคม 2551)

วิธีการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ซึ่งแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้แก่

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บข้อมูลจากกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2551 โดยเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenient Sampling) ให้ได้ตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของประชากรทั้งหมด คือต้องเก็บข้อมูลไม่น้อยกว่า 418 คน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจาก หนังสือ เอกสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และการค้นคว้าผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บข้อมูลจากกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2551 โดยเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ให้ได้ตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของประชากรทั้งหมด คือต้องเก็บข้อมูลไม่น้อยกว่า 418 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการเก็บข้อมูลจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือประกอบไปด้วย 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ ขนาดครอบครัว ที่พักอาศัย

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับกิจกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับการทำงาน งานอดิเรก เหตุการณ์ทางสังคม วันหยุดพักผ่อน ชมรม การใช้จ่าย กีฬา เป็นต้น

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความสนใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ความสนใจเกี่ยวกับครอบครัว งาน การพักผ่อน แฟชั่น อาหาร เสื้อต่างๆ ความสำเร็จ เป็นต้น

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับคนอื่น สังคม การเมือง ธุรกิจ การศึกษา สินค้า อนาคต เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามทั้งหมดจะทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) การจำแนกกลุ่มตัวแปรด้วยเทคนิค Factor Analysis และการจำแนกกลุ่มตัวแปรด้วยเทคนิค Cluster Analysis ลักษณะของคำถามมีคำตอบให้เลือก โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) (Socialresearchmethods, 2552: ออนไลน์) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โคนมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
เฉยๆ	3	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน เพื่อสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยเป็นดังต่อไปนี้

1. ถ้ากลุ่มตัวอย่างใด มีค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต มากกว่า 0.50 แสดงว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์สูง
  2. ถ้ากลุ่มตัวอย่างใด มีค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ระหว่าง 0.25 ถึง 0.50 แสดงว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง
  3. ถ้ากลุ่มตัวอย่างใด มีค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ระหว่าง -0.25 ถึง 0.25 แสดงว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย
  4. ถ้ากลุ่มตัวอย่างใด มีค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ระหว่าง -0.25 ถึง -0.50 แสดงว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ
1. ถ้ากลุ่มตัวอย่างใด มีค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต น้อยกว่า -0.50 แสดงว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ
- คะแนนตัวประกอบ (Factor Score) เป็นคะแนนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1

สถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะการดำเนินชีวิต และเพื่อวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิตของแต่ละกลุ่ม ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำผลที่ได้จากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน มาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติได้ค่าความเชื่อถือนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรม 57 ข้อ = 0.8849

แบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจ 46 ข้อ = 0.7952

แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น 45 ข้อ = 0.7529

รวมแบบสอบถามทั้งหมด 148 ข้อ = 0.9103

จะเห็นได้ว่า ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามโดยรวมมากกว่า 0.70 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง จึงมีความน่าเชื่อถือในการนำไปใช้สำหรับการวิจัย

หลังจากที่เก็บแบบสอบถามครบ 420 ชุด (ซึ่งไม่น่า 100 ชุดแรกมารวม) ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามอีกครั้ง ได้ค่าความเชื่อถือ ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรม 57 ข้อ	=	0.9053
แบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจ 46 ข้อ	=	0.8334
แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น 45 ข้อ	=	0.7897
รวมแบบสอบถามทั้งหมด 148 ข้อ	=	0.9295

ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงแสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) มีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนตัวแปร (Data Reduction) โดยจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันไว้ด้วยกันและทำการคำนวณคะแนน ตัวประกอบ (Factor Score) เพื่อให้เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวแปร และเพื่อนำไปใช้วิเคราะห์กลุ่มในขั้นตอนที่ 3

ในการวิเคราะห์จัดตัวแปรกลุ่มกิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น วิเคราะห์แยกได้ตามตัวแปรต่อไปนี้

- 2.1 การสกัดปัจจัยโดยใช้วิธีตัวประกอบหลัก (Principal Analysis)
- 2.2 จำนวนปัจจัยที่เลือกสกัด ใช้กฎที่ค่า Eigen value มากกว่า 1
- 2.3 วิธีหมุนปัจจัยแบบ Varimax เพื่อให้ได้คะแนนตัวประกอบ (Factor Score)

ที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์จัดกลุ่ม (Cluster Analysis) มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะการดำเนินชีวิต ใช้คะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 โดยใช้การวิเคราะห์แบบ K-Mean Cluster Analysis กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ และหาค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวประกอบของแต่ละกลุ่ม

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ 15 เดือน ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2551 ถึงเดือนสิงหาคม 2552 ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2551 ทั้งหมด 420 ชุด ในเดือนมกราคม 2552 ถึง เดือนมีนาคม 2552

สถานที่ใช้ในการดำเนินงานและรวบรวมข้อมูล

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่